Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător Maria Muruianu
Dosarul nr. 2ac-855/24 (2-24103267-02-2ac-27122024)

D E C I Z I E

7 mai 2025 mun. Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

În componența din:
Președintele completului, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Lucia Bagrin și Diana Corlăteanu

examinând în procedura cererilor cu valoare redusă, cererea de apel declarată de SRL „Audaefi Feu”, reprezentată de avocatul Iulian Muntean,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 7 noiembrie 2024, prin care a fost admisă acțiunea,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Grossbond” împotriva SRL „Audaefi Feu” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

A C O N S T A T A T :

Circumstanțele cauzei:

La 12 septembrie 2024, SRL „Grossbond” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Audaefi Feu” cu privire la încasarea datoriei pentru serviciile de livrare mărfuri în mărime de 5 966,67 de lei, dobânzii de întârziere în sumă de 4 713,79 de lei (calculată pentru perioada 8 noiembrie 2022-10 septembrie 2024) și compensarea cheltuielilor de judecată, formate din taxa de stata achitată la depunerea acțiunii în sumă de 477,17 de lei și 5 000 de lei, cu titlu de asistență juridică.

În motivarea cererii de chemare în judecată a susținut că, SRL „Grossbond” în calitate de vânzător, a livrat mărfuri SRL „Audaefi Feu” în calitate de cumpărător.

Conform facturilor fiscale seria/nr. ***** din ***** și a actului de verificare din 12 septembrie 2024, marfa a fost livrată și recepționată fără obiecții, însă

costul acestora nu a fost achitată integral, astfel fiind înregistrată datoria în mărime de 5 966, 67 de lei.

A indicat că, achitarea mărfii urma să fie efectuată în decurs de 7 zile din momentul primirii facturilor.

Urmând procedura de soluționare prealabilă a cauzei pe calea extrajudiciară, SRL „Grossbond" a expediat în adresa debitorul SRL „Audaefi Feu", somație privind achitarea datoriei în termen de 7 zile calendaristice din momentul recepționării. Somația a fost recepționată de pârât, însă a rămas fără executare până în prezent.

A subliniat că, până la momentul depunerii cererii de chemare în judecată, valoarea dobânzii de întârziere calculată pentru perioada 8 noiembrie 2022-10 septembrie 2024, constituie 4 713, 79 de lei.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 7 noiembrie 2024, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Grossbond". S-a încasat de la SRL „Audaefi Feu" în beneficiul SRL „Grossbond", datoria în sumă de 5 966, 67 de lei, dobînda de întârziere în sumă de 4 713,79 de lei și cheltuielile de judecată compuse din suma de 477,17 de lei, cu titlu de taxă de stat și suma de 5 000 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Solicitarea apelantei:

Invocând dezacordul cu soluția primei instanțe, la 5 decembrie 2024, avocatul Iulian Muntean, în interesele SRL „Audaefi Feu" a depus cerere de apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 7 noiembrie 2024, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii și emiterea unei noi decizii favorabile apelantului, cu compensarea cheltuielilor de judecată. (f.d. 44-46)

Argumentele apelului:

La 27 iunie 2025, avocatul Iulian Muntean, în interesele SRL „Audaefi Feu", prin cererea de apel motivată, depusă prin e-mail, a solicitat casarea parțială a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, cu obligarea restituirii sumei restante de 5 966 de lei, cheltuieli de asistență juridică 5 000 de lei să fie respinse, iar dobânda de întârziere să fie calculată începând cu 6 septembrie 2024 până la data depunerii cererii în instanță 13 septembrie 2024. (f.d. 65-68)

În motivarea cererii de apel a susținut că, prima instanță nu a analizat un aspect esențial, și anume, absența unui contract scris între societățile comerciale, iar în absența unui contract obligațiile părților se stabilesc conform raportului juridic de fapt și prin aplicarea dispozițiilor art. 874 și 875 ale Codului civil.

Conform practicii judiciare, scadența unei datorii trebuie să fie determinată fie prin acordul părților, fie prin notificare prealabilă, care să stabilească un termen concret.

În speță, notificarea a fost expediată la 28 august 2024, prin care se solicita achitarea sumei datorate în termen de 7 zile, acest termen a început a curge la 29 august 2024 și s-a epuizat la 5 septembrie 2024. La 24 august 2024, după primul apel a fost achitată suma de 5 000 de lei, la 5 septembrie 2024, a fost efectuată plata în sumă de 4 600 de lei, ulterior urma a fi achitată diferența rămasă. Astfel, faptul că, suma de bani a fost achitată eșalonat, termenul de plată nu era clar determinat până la momentul notificării.

Consideră că, orice calcul al dobânzii de întârziere trebuie făcut doar după această dată, iar faptul că, apelanta a făcut plăți succesive, indică o înțelegere tacită.

Sub un alt aspect, cuantumul de 5 000 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, deși a fost încasat, prima instanță nu a luat în calcul că, nu s-au prezentat probe precum că, această sumă a fost realmente achitată.

Prin referința depusă la 16 aprilie 2025, SRL ,,Grossbond", reprezentată de avocatul Caciuc Gheorghe a solicitat respingerea cererii de apel și menținerea hotărârii primei instanțe. Prima instanță corect a stabilit valoarea dobânzii, fiind calculată de la 8 noiembrie 2022-10 septembrie 2024, care constituie 4 713,79 de lei. Or, achitarea mărfii în baza facturilor fiscale, urma a fi achitată timp de 7 zile, din momentul primirii acestora, cu suma de 5 966,67 de lei.

Ulterior, la 18 aprilie 2025, prin e-mail, avocatul Iulian Muntean, în interesele SRL ,,Audaefi Feu", a depus apel suplimentar, solicitând admiterea apelului, recalcularea dobânzii de întârziere, respingerea pretențiilor privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5 000 de lei, excluderea sumei de 5 966,17 de lei.

Așadar, până la 28 august 2024, nu se poate susține că, apelanta a fost în întârziere, neexistând un termen scadent anterior, or, termenul a început a curge de la 29 august 2024 și a expirat la 5 septembrie 2024, și doar începând cu 6 septembrie 2024, se poate considera că, obligația pecuniară a intrat în faza de întârziere. Prin urmare, urmează a fi recalculată dobânda de întârziere.

La fel, nu este proporțională pretenția admisă cu titlu de cheltuieli de judecată, or, suma de 5 000 de lei, nu a fost una necesară și rezonabilă, mai mult nici nu a fost probată ca fiind achitată.

La 22 aprilie 2025, prin e-mail, avocatul Iulian Muntean, în interesele SRL ,,Audaefi Feu", a depus apel suplimentar, având aceleași solicitări, cu anexarea actului de verificare.

Termenul de declarare a apelului:

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost pronunțat la 7 noiembrie 2024, iar cererea de apel a fost depusă la 5 decembrie 2024, Colegiul judiciar constată că aceasta a fost declarată în termen.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel, în raport cu materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru consideră cererea de apel ca fiind neîntemeiată şi urmează a fi respinsă, cu menținerea hotărârii contestate a primei instanțe, din motivele ce succed.

Colegiul civil reține că, acțiunea înaintată de SRL „Grossbond" împotriva SRL „Audaefi Feu" cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost examinată în procedura cererilor cu valoare redusă, reglementată de capitolul XXII al Codului de procedură civilă (art. 276^2 -276^4).

Art. 276^2 Cod de procedură civilă, reglementează că, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobânzile, penalitățile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

În acord cu art. 276^3 Cod de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cererea în ședință publică. Judecătorul poate să respingă o astfel de solicitare în cazul în care consideră că, ținând cont de împrejurările cauzei, nu sunt necesare dezbateri publice. Respingerea se dispune prin încheiere motivată ce poate fi atacată odată cu fondul.

Conform art. 276^4 Cod de procedură civilă, instanţa soluţionează cauza şi adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referinţă, soluţionarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanţei judecătoreşti şi se comunică participanţilor la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod. Deciziile instanţei de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunțare. Instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile art. 276^3 fiind aplicabile corespunzător.

În accepțiunea art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

Norma cuprinsă la art. 373 alin. (1), (2), (3) Cod de procedură civilă prevede că, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă.

Colegiul judiciar verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanţe în raport cu prevederile art.238-241 ale Codului de procedură civilă constată că, dispozițiile procedurale invocate au fost respectate în tot, astfel instanţa de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părţi, a constatat şi elucidate pe deplin circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, concluziile instanţei de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

Prin prisma recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

Totodată, Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că, nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (*a se vedea Gard Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, § 26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr.2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, § 84,98*).

Instanța de apel reține că, la 12 septembrie 2024, SRL ,,Grossbond” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL ,,Audaefi Feu” cu privire la încasarea datoriei pentru serviciile de livrare mărfuri în mărime de 5 966,67 de lei, dobânzii de întârziere în sumă de 4 713,79 de lei (calculată pentru perioada 8 noiembrie 2022-10 septembrie 2024) și compensarea cheltuielilor de judecată, formate din taxa de stata achitată la depunerea acțiunii în sumă de 477,17 de lei și 5 000 de lei, cu titlu de asistență juridică.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a concluzionat asupra temeiniciei acțiunii depuse de SRL ,,Grossbond” și s-a încasat de la SRL

„Audaefi Feu” în beneficiul SRL „Grossbond”, datoria în sumă de 5 966, 67 de lei, dobînda de întârziere în sumă de 4 713,79 de lei și cheltuielile de judecată compuse din suma de 477,17 de lei, cu titlu de taxă de stat și suma de 5 000 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Conform art. 774 alin.(1) Cod civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

În corespundere cu art.775 alin. (1) Cod civil, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință la momentul nașterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.

Norma cuprinsă la art. 776 Cod civil, stabilește că obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

În acord cu dispozițiile art. 858 alin. (1), (2) din Codul civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit. Colegiul judiciar, analizând materialele cauzei și probatoriul administrat, în coroborare cu legislația pertinentă aplicabilă și motivele invocate de pârâta/apelantă în susținerea poziției sale, concluzionează despre temeinicia și corectitudinea hotărârii date de prima instanță și caracterul formal al cererii de apel.

În virtutea art. 942 alin. (1), (2) Cod civil, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadenţă, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenţei plăţii până la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin.(2) ori la o altă rată prevăzută de dispoziţiile legale speciale.

Rata dobânzii de întârziere este egală cu rata prevăzută la art.874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadenţă obligaţia pecuniară era purtătoare de dobândă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobânzii de întârziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art.874 cu rata dobânzii prevăzute de contract.

Din actele şi lucrările dosarului rezultă că, conform facturii fiscale seria/nr. EAD 000611785 din 31 octombrie 2022, SRL „Grossbond”, în calitate de furnizor și SRL „Audaefi Feu”, în calitate de cumpărător/beneficiar, semnate de ambele părți electronic, furnizorul a livrat marfă în sumă de 14 450,02 de lei. (f.d. 23)

Conform facturii fiscale seria/nr. EAE 000438975 din ***** SRL „Grossbond”, în calitate de furnizor și SRL „Audaefi Feu”, în calitate de cumpărător/beneficiar, semnate de ambele părți electronic, furnizorul a livrat marfă în sumă de 1 116,65 de lei. (f.d. 24)

S-a stabilit că, conform actului de verificare a achitărilor reciproce **la situația din 12 septembrie 2024,** SRL ,,Audaefi Feu" înregistrează restanțe de plată față de SRL ,,Grossbond" în mărime de 5 966,67 de lei. (f.d. 25)

Iar, conform calculului prolex.md a ratei dobânzii din 10 septembrie 2024, calculată pentru perioada 8 noiembrie 2022 – 10 septembrie 2024, conform art. 942 alin. (2) Cod civil, dobânda de întârziere constituie 4 713,79 de lei. (f.d. 26)

La **25 august 2024,** SRL ,,Grossbond" s-a adresat cu somație de plată în termen de 7 zile a sumei restante față de SRL ,,Audaefi Feu", în cuantum de 10 566,67 de lei, formată în baza facturilor fiscale din 31 octombrie 2022 și ***** și înregistrată în actul de verificarea decontărilor reciproce. Somația a fost recepționată la 28 august 2024. (f.d. 21-22)

La 16 octombrie 2024, prin e-mail, SRL ,,Grossbond" a depus cerere de anexare a înscrisurilor, prezentând Acordul adițional nr. 5 din 25 august 2024 la contractul de asistență juridică nr. 46 din 25 martie 2024, factura fiscală seria/nr. EAR00554506 din 19 septembrie 2024, care atestă plata sumei de 5 000 de lei și noile rechizite bancare ale reclamantei. (f.d. 35-39)

Raportând la caz normele de drept citate, în raport cu materialul probator al cauzei și argumentele relatate în apel și referința prezentată de intimată, Colegiul civil consideră corectă soluția primei instanțe de admitere a acțiunii, or, l**a 23 septembrie 2024**, SRL ,,Audaefi Feu" a recepționat copia acțiunii și copia încheierii de acceptare în procedură, însă nu a prezentat nicio poziție și/sau probe asupra acțiunii înaintate. (f.d. 34)

În plus, în prima instanță nu au fost prezentate probe concludente și pertinente care să demonstreze că datoria formată a fost restituită.

Deși, la 22 aprilie 2025, la cererea de apel suplimentară, SRL ,,Audaefi Feu" **a prezentat un act de verificare privind decontările reciproce, fără a indica data verificării și fără a fi semnată de SRL „Grossbond", care nu atestă nicio datorie.**

Referitor la argumentele invocate în apel, și anume, lipsa unui contract scris între societățile comerciale, și că, în absența unui contract, obligațiile părților se stabilesc conform raportului juridic de fapt și prin aplicarea dispozițiilor art. 874 și 875 ale Codului civil, Colegiul judiciar le consideră neîntemeiate.

Or, conform art.19 alin. (1), (2), (3), (4), (5), (6) al Legii contabilității nr. 113 din 27 aprilie 2007 faptele economice se contabilizează în temeiul documentelor primare. Documentele primare se întocmesc în timpul efectuării (producerii) faptelor economice, iar dacă acest lucru este imposibil – nemijlocit după efectuarea (producerea) faptelor respective. Entitatea utilizează formulare tipizate de documente primare aprobate de Ministerul Finanţelor şi alte autorităţi publice sau poate elabora şi utiliza formulare de documente primare, aprobate de conducerea acesteia, cu respectarea prevederilor alin.(7) şi (8). Documentele

primare întocmite atît pe suport de hîrtie, cît şi în formă electronică au aceeaşi putere juridică. În cazul întocmirii documentului primar în formă electronică, la solicitarea utilizatorului, entitatea este obligată să îi ofere copia documentului respectiv pe suport de hârtie.

Documentele primare conţin următoarele elemente obligatorii: a) denumirea şi numărul documentului; b) data întocmirii documentului; c) denumirea, adresa, IDNO (codul fiscal) al entităţii din numele căreia este întocmit documentul; d) denumirea, adresa, IDNO (codul fiscal) al destinatarului documentului, iar pentru persoanele fizice – IDNP (codul personal); e) conţinutul faptelor economice; f) etaloanele cantitative şi valorice în care sunt exprimate faptele economice; g) funcţiile, numele, prenumele şi semnăturile persoanelor responsabile de efectuarea (producerea) faptelor economice.

Reglementări similare se regăsesc și la art.11 alin. (1), (3), (4), (5), (6), (7) al Legii contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15 decembrie 2017, faptele economice se contabilizează în baza documentelor primare şi centralizatoare.

Documentele primare se întocmesc în timpul efectuării operaţiunii, iar dacă aceasta este imposibil – nemijlocit după efectuarea operaţiunii sau după producerea evenimentului.

Entitatea utilizează formulare tipizate de documente primare, aprobate de Ministerul Finanţelor. În lipsa formularelor tipizate sau dacă acestea nu satisfac necesităţile entităţii, entitatea elaborează şi utilizează formulare de documente, aprobate de conducerea ei, cu respectarea cerinţelor alin.(6). Documentele primare întocmite pe suport de hîrtie sau în formă electronică au aceeaşi putere juridică.În cazul întocmirii documentului primar în formă electronică, entitatea, la solicitarea utilizatorului, este obligată să imprime copia documentului pe suport de hîrtie din cont propriu.

Documentele primare întocmite vor conţine următoarele elemente obligatorii: a) denumirea şi numărul documentului; b) data întocmirii documentului; c) denumirea, adresa, IDNO (codul fiscal) al entităţii în numele căreia este întocmit documentul; d) denumirea, adresa, IDNO (codul fiscal) al destinatarului documentului, iar pentru persoanele fizice – codul personal; e) conţinutul faptelor economice; f) etaloanele cantitative şi valorice în care sînt exprimate faptele economice; g) funcţia, numele, prenumele şi semnătura, inclusiv digitală, a persoanelor responsabile de efectuarea şi înregistrarea faptelor economice.

Aderent, art.117 alin. (1), (1^1) Cod fiscal, stabilește că, subiectul impozabil care efectuează o livrare impozabilă pe teritoriul ţării este obligat să prezinte cumpărătorului (beneficiarului) factura fiscală pe livrarea în cauză. Prezentarea facturii fiscale se efectuează la momentul apariţiei obligaţiei fiscale, stabilit prin art.108, cu excepţia cazurilor prevăzute de prezentul cod. Pentru livrările impozitate conform art.104 lit.a), eliberarea facturii fiscale nu este obligatorie.

Subiectul impozabil inclus în lista privind utilizarea obligatorie a facturii fiscale electronice (e-factura), aprobată de Serviciul Fiscal de Stat, la efectuarea livrării impozabile pe teritoriul ţării, este obligat să prezinte cumpărătorului (beneficiarului) pentru livrarea în cauză factura fiscală electronică, eliberată în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat. Iar, alin. (2) al aceluiași articol, indică ce trebuie să includă facture fiscală.

Aplicabile speței sunt și dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 294 din 17 martie 1998 cu privire la executarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.406-II din 23 decembrie 1997, cu modificările şi completările ulterioare, dar și Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 118 din 28 august 2017 cu privire la aprobarea formularului tipizat de document primar cu regim special ,,factura fiscală" și a Instrucțiunii privind completarea acestuia.

Ca urmare, SRL ,,Audaefi Feu", primind marfa și semnând facturile fiscale, și-a asumat toate obligațiile care rezidă din acestea.

Mai mult, se va puncta că, în prima instanță, pârâta/apelantă nici nu a prezentat referință asupra acțiunii și nici nu a formulat acțiune reconvențională.

Distinct de opinia apelantei precum că, conform practicii judiciare, scadența unei datorii trebuie să fie determinată fie prin acordul părților, fie prin notificare prealabilă, care să stabilească un termen concret, Colegiul civil punctează că, fiind semnată factura fiscală, aceasta în sine presupune existența unui raport juridic de vânzare-cumpărare a bunurilor, iar scadența de plată a acesteia, conform art. 108 Cod fiscal, data livrării se consideră data predării mărfurilor/prestării serviciilor.

În același timp, art.93 pct.3) Cod fiscal prevede că, livrare de mărfuri este transmitere a dreptului de proprietate asupra mărfurilor. Prin urmare, factura fiscală urmează a fi prezentată de către furnizor cumpărătorului la momentul predării mărfurilor.

Respectiv, nu poate fi reținută și se respinge aserțiunea apelantei precum că, prin notificarea din 28 august 2024, s-a solicitat achitarea sumei datorate în termen de 7 zile, acest termen a început a curge la 29 august 2024 și s-a epuizat la 5 septembrie 2024.

Aici, se va remarca și faptul că, apelanta însăși recunoaște că, la 24 august 2024, după primul apel a fost achitată suma de 5 000 de lei, la 5 septembrie 2024, a fost efectuată plata în sumă de 4 600 de lei, iar ulterior urma a fi achitată diferența restantă.

După cum a indicat și apelanta/pârâtă, plățile au fost efectuate eșalonat, iar termenul de plată în baza facturilor fiscale semnate electronic, se consideră data predării mărfurilor de SRL ,,Grossbond" și primirii de SRL ,,Audaefi Feu".

Colegiul judiciar subzistă că, termenul de plată este clar determinat până la momentul notificării.

Adițional, instanța de apel complinește că, societatea apelantă nu a invocat niciun viciu de procedură relevant dintre cele menționate supra, limitându-se la o afirmație că, calculul dobânzii de întârziere este efectuat eronat, iar faptul că, apelanta a făcut plăți succesive, indică o înțelegere tacită.

Colegiul civil subliniază că, principiul dispoziției și contradictorialității în apel, potrivit căruia instanța de apel nu poate suplini voința părții care exercită calea de atac și nu poate substitui motivele sau obiectul apelului cu propriile sale constatări sau aprecieri.

În plus, reieșind din principiul disponibilității părților în procesul civil și în virtutea prevederilor art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, care indică expres că fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel, Colegiul judiciar a constatat cu certitudine că, apelanta nu a confirmat prin probe circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor acesteia.

Or, deși a prezentat actul de verificare a decontărilor reciproce, acesta nu indică data la care a fost extras din sistemul contabil/aplicația 1C.

La caz, prima instanță corect a stabilit că, societatea apelantă/pârâtă se află în întârziere de plată pentru perioada 8 noiembrie 2022-10 septembrie 2024, motiv pentru care a dispus încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 4 713,79 de lei, conform calculului anexat la dosar. (f.d. 26)

Astfel, argumentele invocate de apelantă, în susținerea poziției sale, nu pot fi reținute de către instanța de apel, deoarece se combat cu cele invocate supra şi se axează asupra circumstanțelor care au fost constatate şi elucidate pe deplin de instanța de fond, având la bază cumulul de probe, care au fost administrate şi apreciate cu respectarea normelor de drept procedural şi susținute de normele de drept material.

Referitor la solicitarea societății reclamante, SRL „Grossbond” privind compensarea cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 477,17 de lei și 5 000 de lei, cu titlu de asistență juridică, prima instanță corect a dispus admiterea pretenției, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi **din cheltuielile de judecare a cauzei**.

Iar art. 90 lit. i) Cod de procedură civilă stabilește că, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistenţă juridică.

Art. 83 alin. (1) - (2) Cod de procedură civilă, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar. În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul şi

valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

Conform art. 94 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Astfel, prin prisma normelor sus enunțate, având în vedere că partea care a avut câștig de cauză a suportat cheltuieli de judecată, acestea urmează a fi compensate din contul părții care a pierdut procesul.

Poartă o conotație declarativă aserțiunea apelantei precum că, nu este proporțională pretenția admisă cu titlu de cheltuieli de asistență juridică în sumă de 5 000 de lei, deoarece nu a fost una necesară și rezonabilă, mai mult nici nu a fost probată ca fiind achitată.

Or, la materialele cauzei se regăsește mandatul avocațial seria/nr. MAS 092040 din 25 august 2024, în baza contractului de asistență juridică nr. 46 din 25 martie 2024 (f.d. 2) acordul adițional nr. 5 din 25 august 2024, la contractul de asistență juridică nr. 46 din 25 martie 2024 (f.d. 37) și factura fiscală seria/nr. EAR 000554506 din 19 septembrie 2024 (f.d.38), care atestă că, a fost achitată suma de 5 000 de lei, cu titlu de asistență juridică, conform actelor enumerate, care a fost apreciată cu o sumă necesară, reală și rezonabilă.

Distinct de cele indicate, Colegiul judiciar, prin prisma jurisprudenţei CEDO şi anume cauza *Rebait şi alţii contra Franţei nr. 26561/1995*, unde Comisia a menţionat că, „art. 6 § 1 al Convenţiei, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanţă de recurs, întemeindu-se pe dispoziţii legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinţei pronunţate de o instanţă inferioară, ca fiind lipsit de şanse de succes”, consideră necesar de a respinge şi alte argumente invocate în cererea de apel, mai mult că acestea nu denotă încălcarea esenţială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanţa de fond, respectiv, nu constituie temei de casare a hotărârii contestate.

Din cele expuse și având în vedere faptul că circumstanțele cauzei au fost constatate de către prima instanță şi nu este necesară verificarea suplimentară a anumitor dovezi, Colegiul civil al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge apelul și de a menține hotărârea contestată.

În conformitate cu art. 276^2-276^4, 385 lit. a), 389 și 390 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

D E C I D E :

Se respinge cererea de apel declarată de SRL ,,Audaefi Feu”, reprezentată de avocatul Iulian Muntean.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 7 noiembrie 2024.

Decizia nu se supune recursului, este definitivă și irevocabilă de la pronunțare.

Preşedintele completului,
judecătorul Ana
Panov

Judecătorii Lucia
Bagrin

Diana
Corlăteanu

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător Maria Muruianu
Dosarul nr. 2ac-855/24 (2-24103267-02-2ac-27122024)

D E C I Z I E
(DISPOZITIV)

7 mai 2025 mun. Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

În componența din:
Președintele completului, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Lucia Bagrin și Diana Corlăteanu

examinând în procedura cererilor cu valoare redusă, cererea de apel declarată de SRL ,,Audaefi Feu", reprezentată de avocatul Iulian Muntean,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 7 noiembrie 2024, prin care a fost admisă acțiunea,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL ,,Grossbond" împotriva SRL ,,Audaefi Feu" cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

în conformitate cu art. 276^2-276^4, 385 lit. a), 389 și 390 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

D E C I D E :

Se respinge cererea de apel declarată de SRL ,,Audaefi Feu”, reprezentată de avocatul Iulian Muntean.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 7 noiembrie 2024.

Decizia nu se supune recursului, este definitivă și irevocabilă de la pronunțare.

Preşedintele completului,
judecătorul Ana Panov

Judecătorii Lucia Bagrin

Diana Corlăteanu